

• Martin Vopěnka •

SPÍČÍ MĚSTO

Mladá fronta

Spící město

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

MLADÁ FRONTA

Martin Vopěnka

Spící město – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

MARTIN VOPĚNKA

Spící město

Ilustroval N I K K A R I N

Mladá fronta

Text © Martin Vopěnka, 2011, 2016, 2019

Ilustrace © Nikkarin, 2019

ISBN 978-80-204-5159-0 (tištěná kniha)

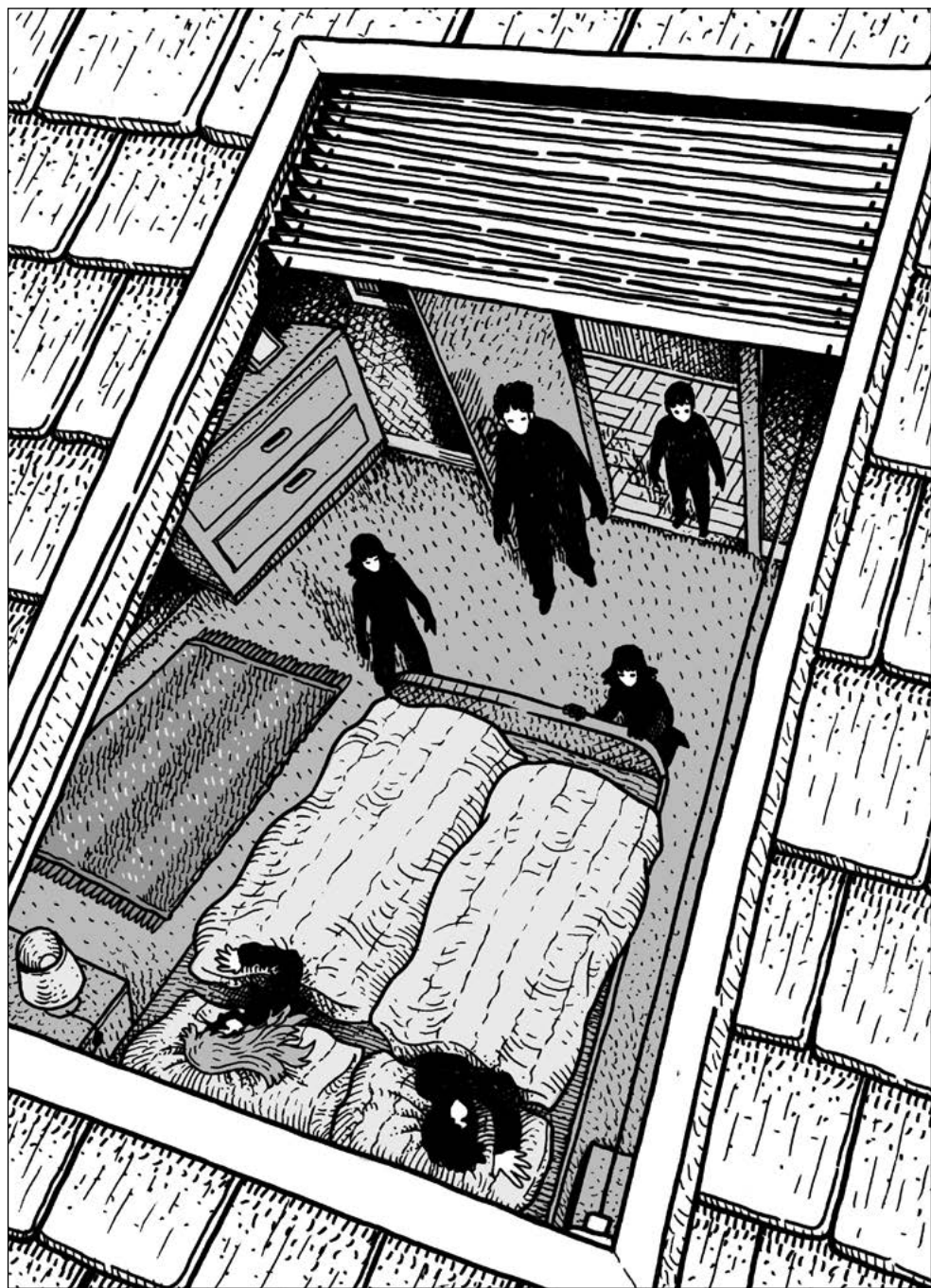
ISBN 978-80-204-5406-5 (ePub)

ISBN 978-80-204-5408-9 (Mobi)

ISBN 978-80-204-5407-2 (PDF)

ČÁST PRVNÍ

Probuzení do spánku

1.

PRVNÍ SE PROBUDIL MALÝ SAMUEL. Otevřel oči a zjistil, že oknem z ulice se už do pokoje dere spousta denního světla. Odkopl ze sebe peřinku a posadil se na posteli – dychtivě, nedočkavě. Byl tady další den.

Brácha nahoře na palandě ještě spal. Velký patnáctiletý Kryštof vyspává, jen když není škola. A protože škola bývá skoro pořád a protože Kryštof vyspává, musí dnes být jeden z těch vzácných dnů, kdy škola není – neděle nebo sobota.

Jestlipak jsou už vzhůru alespoň holky? pomyslel si Samuel. Tiše vyklouzl z pokoje a bosýma nohama šlápl na parketovou podlahu. V obývacíku bylo bohužel ticho, rodiče spali nahoře v ložnici. Oknem balkonu sem dopadaly sluneční paprsky a všechno nadějně vonělo – teď, když noc – ta hloupá noc, kdy se nedá dělat nic jiného než spát – je konečně pryč.

Samuel se pustil nahoru po točitých schodech. Našlapoval neslyšně jako myška, přestože si ve skutečnosti přál, aby omylem způsobil veliký rámus, takový, který by probudil rodiče nebo holky. Samuel nechtěl být sám.

Žádný předmět, o který by se dalo zakopnout, nebo který by se dokonce mohl zřítit po schodech, se mu však do cesty nepřípletl. Tak se alespoň hlasitě nadechl.

Rodiče však leželi nehybně na své velké posteli, kam za nimi Samuel občas v noci chodil. Byli oba schoulení do klubíčka a leželi zády k sobě. Samuel slyšel rychlejší maminčin i pomalejší tatínkův dech.

V tom něco zašramotilo za dveřmi Kristýnina pokoje, dveře se otevřely a objevila se tu Kristýna v noční košilce,

ještě rozespalá, ale dychtivá něčeho nového – tak jako on. Popadla překvapeného a šťastného Sama a vtáhla ho dovnitř. „Ahoj Samí,“ muchlala ho a objímala a smála se. To byla celá ona – jedenáctiletá Kristýnka se zlatými rovnátky, která nosila už od zimy, aby se jí narovnaly zoubky.

„Pojď, budeme si hrát na ponorku,“ spustila hned. „Tohle je ponorka a pojedeme s ní pod mořem.“ Načež se i se Samuelem vrhla na svou postel a přehodila přes oba peřinu. „Vidíš toho žraloka? Pozor! Žralok!“

Samuel nevěděl, kde má toho žraloka vidět, ale jedno mu bylo jasné: začal další báječný den.

2.

EMA SE PROBUDILA V PŮL DEVÁTÉ. Ema byla Kristýnino dvojče. Vždycky spala déle než sestra – také proto, že její pokoj byl až vzadu za Kristýniným, a Samuel se tudíž na své ranní cestě zastavoval nejprve u Kristýny.

Ema byla našťvaná, že musí spát takhle odstrčená – vzadu a sama. Občas se večer tajně přestěhovala ke Kristýnce – tak, aby to maminka nevěděla. Sestry pak spaly spolu, nebo spíš na sobě; nikdo jiný než ony by se takto vyspat nedokázal, a dokonce ani maminka nevěřila, že se jim takto může dobře spát, a nechtěla jim to dovolovat. A přitom to měly natrénované z jejího bříška.

Ema se teď v postýlce protáhla a načechrala si pod zády druhý polštář. Pohledem zkontrolovala květiny, které vždy pečlivě zalévala a které, živěné světlem ze střešních oken podkrovního pokoje, utěšeně rostly. Nejraději by ještě

chvíli zůstala ležet a snít. Z Kristýnina pokoje se však ozývaly tlumené zvuky jakési tajemné hry. Nejen že Kristýna má blíž k mamince a tatínkovi, ale ještě si se Samíkem hraje první! A ji – Emu – zase nebude chtít přibrat.

Ema vyskočila z postele tak rychle, až se jí zamotala hlava. Hned se však vzpamatovala a rázně otevřela dveře. Při všech výčtech výhod Kristýnina pokoje obvykle zapomínala na jednu podstatnou nevýhodu: Kristýnin pokoj byl mnohem menší než ten její. Tím pádem se teď Ema ocitla přímo nad vyboulenou peřinou, pod kterou se to zmítalo a chichotalo. Zaslechla tlumený Samuelův výkřik: „Velryba! Tamhle je velryba. Spolkne nás!“

„No dovol, já nejsem žádná velryba,“ zlobila se naoko Kristýnka.

Takový rámus Ema nemohla strpět. Strhla z těch dvou peřinu a nakvašeně je napomenula: „Tak hele, vám nevadí, že rodiče možná ještě spí? Musíte dělat takový rámus?“

„Ježíš, pozor, to je ta velryba,“ vycenila na ni Kristýna rovnátka a objala Sama, jako by ho chtěla chránit.

To bylo na Emu příliš. Navzdory kázání o klidu se hlasitě rozkřikla: „Co si to jako dovolujete, tohleto! V sobotu ráno!“

3.

KRYŠTOF O VÍKENDU DOSPÁVAL, co nenaspal v týdnu. Pryč byla doba, kdy vstával ze všech nejdřív. V posledních měsících se cítil pořád unavený. Tak unavený, že mu bylo zatěžko slézat po žebříku z palandy, i když už byl

vzhůru. Někdy mu bylo zatěžko dokonce i jen promluvit. A to už bylo co říct, protože dříve míval ve zvyku mluvit bez ustání – až do chvíle, kdy jeho kolísající, prohlubující se hlas naštvál rodiče a ti ho okřikli, ať mlčí.

Také dnes ráno ležel na posteli skoro bezvládný. Nic se mu nechtělo dělat. Ale všiml si, že Samuel zase nezavřel dveře, když odcházel z pokoje. Kryštof pocítil zlost. Vždyť Samovi bude už šest. Jak to, že neumí zavřít?

Jenomže rodiče se Samuela pořád zastávají. Samuel je nespravedlivě zvýhodněný.

Konečně se Kryštof přece jen sesunul po žebříku dolů. Chuť vynadat bráchovi v tom hrála významnou roli. Jinak od dnešního dne neměl žádná očekávání.

V obýváku ho přivítaly rozdováděné sestry. „Pojď si s námi hrát na ponorku! Hele, tohle všechno je moře, tady je mořský příkop a my jsme se sem potopily seshora z útesu.“

„Pojed' s námi! Pojed',“ žadonil i Sam.

„Zase jsi nezavřel dveře,“ opáčil Kryštof. „Říkal jsem ti, že máš zavírat. Potřebuju se vyspat.“

Ale Sam už neposlouchal. Dál si hrál se sestrami.

„Tak co, jedeš s námi?“ zeptala se ještě jednou Ema.

„No tak jo,“ zamumlal otráveně Kryštof a přisedl si k ostatním na gauč. Tahle hra ho nelákala. Na druhou stranu je to lepší než nic. „Já budu kapitán,“ navrhl skromně.

„Tak to ne, tady jsem kapitán já!“ vztyčila se divadelně Kristýna.

„Proč nemůžu být kapitán, když jsem nejstarší?“ ohradil se Kryštof ublíženě.

„Protože tohle je moje ponorka,“ trvala Kristýna na svém. „Ty budeš třeba... třeba dělostřelec,“ napadlo ji.

To byla do nebe volající pitomost. Kryštof nesnášel nepřesnosti. „Dělostřelec na ponorce? Prosím tě, copak na ponorce jsou děla? Jak bys chtěla střílet z děla pod vodou? Ponorka má torpéda.“

Taková nepodstatná maličkost Kristýnu nevzrušovala. „No tak budeš torpédostřelec, no!“

„Já chci být kapitán,“ žadonil umíněně a poněkud nemůžně Kryštof. „Prosím.“

Vložila se do toho Ema: „Budeš trédostřelec a basta!“

„Torpédostřelec, ne trédostřelec,“ bránil Kryštof to málo, co na něj zbylo.

„A já jsem plavčík,“ vykřikl Sam.

„Plavčíci na ponorce taky nejsou. Z ponorky nemůžeš jít plavat.“

„Ježíšmarjá,“ rozzlobily se sestry. „To je jedno!“

„Není to jedno. Pojdte se zeptat táty, že to není jedno.“

„Tatínek ještě spí,“ poklepala si Ema na čelo. „Snad bys ho kvůli tomu nechtěl budit?“

„No tak mámy, když táta ještě spí,“ trval Kryštof na svém.

„Maminka taky spí.“

Kryštof se zarazil: „Počkej, chceš říct, že naši v tomhle rámusu ještě spí? To nemyslíš vážně.“

Něco na tom bylo. Vždyť z obývacího vedl nahoru do ložnice velký průhled a všechno tam bylo slyšet. Kristýna však už měla Kryštofových námitek plné zuby: „Je sobota a rodiče se potřebují vyspat!“ rozkřikla se. „Víš, co měli přes týden práce? Pořád se o nás museli starat. Tak teď prostě spí. Jestli nám nevěříš, běž se podívat.“

4.

PRVNÍ, KOMU SE ZASTESKLO PO MAMINCE, byla Kristýnka. Hra na ponorku ji přestala bavit – zdálo se jí, že Kryštof s Emou se zmocnili jejího nápadu a pro ni už tady nezbylo místo. Pokusila se odlákat malého brášku: „Chtěl by sis se mnou hrát ve svém pokojíčku?“ Ale hloupý Sam že ne, že se mu líbí hrát na ponorku. Takový nevděk, pomyslela si Kristýnka. A to byla právě ta chvíle, kdy si vzpomněla na maminku. Jedině mamčiná blízkost, její porozumění a podpora, mohla zahojit tuhle křivdu. Být sama v blízkosti maminky, být alespoň chvíli její jedinou a vyvolenou.

Kristýna v nestřeženém okamžiku opustila hru a tiše vyšla nahoru. Jakmile se ocitla v ložnici, u postele rodičů, kteří zjevně stále ještě spali, dolehla na ni samota. Jako by nepatřila dolů k sourozencům ani sem nahoru k rodičům.

Udělala dva nesmělé kroky, svésila ramena a hlavu nachýlila dopředu. „Mami,“ řekla tlumeně. „Mami.“

Nic se nepohnulo. Rodiče zhluboka, vyrovnaně dýchali. Maminka měla pravou ruku položenou na peřině; její hladká jemná kůže se na světle leskla a krásná laskavá tvář s výrazným nosem spočívala na polštáři. „Maminko,“ zopakovala Kristýna hlasitěji. „Mami... Mami.“ Říkala to znovu a znovu, stále však jen polohlasně – nemohla sama sobě přiznat, že by snad maminku chtěla vzbudit – ne, to ne, jenom zkouší, jestli maminka opravdu spí. Maminka jistě už nespí a za chvíli ji uslyší. „Mami...“

Nic. Obvykle se v této chvíli maminka již dávno protáhla a otevřela oči. Anebo jen pokynula rukou a nadzvedla peřinu, aby Kristýnce umožnila vklouznout k sobě. Anebo se

probudil alespoň tatínek a přísně sykl: „Nevidíš, že maminka spí? Pššš!“

Nic z toho se tentokrát nestalo. A tak se Kristýna hrbila čím dál víc – jak na ni doléhal smutek a sebelítost. Připadala si opuštěná a zrazená. Pootevřeným střešním oknem sem doléhal zpěv ptáků povzbuzených včerejším deštěm, vanul sem voňavý jarní vzduch a na bělostné peřiny dopadaly teplé paprsky. Avšak Kristýnky jako by se nic z toho netýkalo. Svět se jí zúžil do jediného zoufalého pocitu opuštěnosti, vyjádřeného tlumeným slovíčkem: „Mami.“

5.

PŘED POLEDNEM DĚTI DOSTALY HLAD. Sam si vzal z ledničky jogurt a Kryštof si udělal chleba s máslem a s medem. Ema s Kristýnou (která mezitím už zapomněla na svůj smutek) si opekly tousty. Všichni teď byli veselí a šťastní. Nekonečný spánek rodičů jim začal připadat zábavný.

„To se jim ani nechce čurat?“ napadlo Sama.

„No jo, vid“, přitakala mu v žertu Ema. „Aby se nepočurali.“

„Já myslím,“ zasmála se Kristýna, „že rodiče se nepočurávají. Počurávááš se spíš ty.“

Na podobné vtípky byl Samuel velice háklivý. „Já se nepočurávám! Ty se počuráváš!“ vykřikl vztekle a začal do Kristýny bušit pěstičkami. Kristýna odstrčila židli, na které seděla, a začala s ním naoko zápasit. Nakonec ho sevřela tak, že na ni nemohl dosáhnout, a plácla ho celkem jemně přes

tvářičky. Samuel sebou mrskal v záchvatu zuřivosti. Tohle nenáviděl. Nechce být pořád nejmenší. Chce vyhrávat; být silný jako oni. Najednou mu to přišlo hrozně líto. Nakrabatil pusinku: „Ty jsi zlá.“

„Kristýno!“ vložila se do toho Ema. „Musíš mu všechno oplácet?“

„Jsi zlá,“ opakoval Samuel. „A já to na tebe řeknu.“ Sebral se a běžel ke schodům.

„Tak to řekni, klidně.“ Kristýnu to nechávalo klidnou. „Rodiče stejně spí.“

„Nespí! Oni nespí,“ rozkřičel se Sam ze všech sil – jako by právě na síle hlasu záviselo, jestli bude mít pravdu. A utíkal nahoru. Rodiče však opravdu spali – to mu došlo, jakmile je uviděl schoulené na posteli. A tak zamířil do Kristýnina pokoje a zavřel za sebou. Nechtěl přiznat, že se mýlil.

Sedl si na Kristýninu postel a trochu se uklidnil – už jen popotahoval. Jít zpátky teď nemohl – to by se mu smáli. A tak tam seděl a bylo mu smutno. Smutno z toho, že se ho nemá kdo zastat, a smutno z toho, že tady musí být sám. Mimoděk ručičkou hladil Kristýnina plyšového pejška.

Po chvíli mu to ale nedalo a pootevřel dveře. Poslouchal. Kryštof dole u stolu něco vykládal svým jednotvárným hlasem a holky ho občas přerušovaly. Několik metrů odsud spali rodiče. Samuel vyklouzl ven a přikradl se do jejich blízkosti. Mezi tatínkem a maminkou bylo místo zrovna tak pro něj. Cítil, že má na to místo právo – věděl, že tam patří. Hop, hop, a už ležel mezi nimi.

Často sem takhle přicházel v noci. Jenomže v noci ho obvykle maminka i ve spánku k sobě přivinula a přikryla peřinou. Zatímco tentokrát spala dál, jako by tu nebyl. Navíc ležela na části peřiny a Samuel se pod ni nemohl dostat.

Chvíli se o to marně pokoušel a potom se naklonil k mamčině hlavě a zašeptal jí do ouška: „Zahraješ si se mnou něco?“ A po chvíli, když maminka mlčela, upřesnil: „Zahraješ si se mnou pexeso? Maminko... Maminečko...“

Nic. Maminka se ani nepohnula. Obrátil se tedy k tatínkovi a jak se k němu Samuel nakláněl, skulil se mu na záda. „Tatínku, zahraješ si se mnou něco? Půjďme spolu na hřiště, když je tam tak hezky?“

Zase nic. Samuel začínal tušit, že bude odmítnut. Ale i tak se mu tu leželo hezky – mezi oběma rodiči. Pohodlně se rozvalil a zahleděl se do šikmého stropu, na který slunce vykreslilo žebra rolet.

Samuel začal počítat, kolik je to proužků, a asi by usnul, kdyby sem nepřišel Kryštof. „Samí,“ zašeptal, „dohodli jsme se, že uklidíme celý byt, když rodiče spí. Bude to pro ně překvapení.“

„Tak jo,“ zaradoval se Sam a vyskočil z postele – na smutek už zapomněl. „Překvapíme je. Jóó!“ Něco ho napadlo a významně ke Kryštofovi zvedl prst: „Ale nejdřív se převlíkneme – v pyžámku uklízet nemůžeme. Pyžámko je na spaní. A vyčistíme si zoubky.“

6.

DĚTI UKLIDILY ÚPLNĚ VŠECHNO. Knížky a hračky, které se celé dny válely na zemi, peřiny a polštáře, ze kterých při hře na ponorku vytvořily velikou hromadu, složily své oblečení, Samuel s Kryštofem vyluxovali, Ema

s Kristýnou umyly a utřely nádobí. Všichni pracovali o to usilovněji, čím vroucněji si přáli, aby se rodiče už probudili.

Malý Sam se hrozně těšil, jak tatínkovi a mamince předvede své srovnané hračky. Hlavně maminka se umí tak krásně divit – přitiskne ho k sobě a zahrne ho pusinkami.

Ema už viděla, jak bude pochválená za nádobí. Maminka určitě řekne: „Vy jste takové dvě moje velké pomocnice – co bych si bez vás počala?“ Vezme je kolem ramen a přitiskne je k sobě – Emu první.

Kristýna byla nejvíc pyšná na své uklizené zásuvky a na to, že se odhodlala vyhodit polovinu věcí v nich uskladněných. Kristýně se nikdy nedařilo udržet v jejích věcech pořádek. Sbírala kamínky i barevná sklíčka, sbírala hadříky i nefungující mobily a lahvičky od máminých parfémů a krabičky od všeho možného. A teď si představovala, jak maminka už ve dveřích vyvalí oči a řekne vážným hlasem: „Neuvěřitelné. Tak to už jsi asi velká, moje úžasná Kristýnko.“ A dokonce i tatínek uznale pokývá hlavou a trochu zaraženě prohodí: „Tak teď jenom aby ti to vydrželo.“

A Kryštof, který byl velký a už se s rodiči nemazlil, teď celý úklid řídil, chodil kontrolovat holky, jak jsou daleko s nádobím, a pak zase Samuela, jak uklidil jejich společný pokoj. Myslel na to, že by ho tatínek mohl pochválit, jak ho vzorně zastal – nehrál na mobilu ani na počítači, ale místo toho zorganizoval uklízení – byl to jeho nápad.

Rodiče se stále ještě neprobouzeli, i když už všechno bylo dávno uklizené, a tak děti vymýšlely čím dál nedůležitější úkoly: potřetí vyleštily skleněný stůl, podruhé skleněné tabule na dveřích a Ema začala kartáčovat spáry v dlaždicích.

Venku se mezitím rozpukl krásný jarní den. Ovocné stromy v nedalekém sadu právě kvetly a zelené městské trávníky zežloutly tisícem pampelišek. Otevřenými dveřmi na balkon sem pronikal vůněmi prosycený vzduch a spolu s ním vzdálené zvuky města – teď právě houkání sanitek nebo policejních vozů.

„Oni by se snad neprobudili, ani kdyby hořelo,“ napadlo Ema.

„To přece není normální, aby takhle dlouho spali,“ ulevila si Kristýna. „Co když nějak onemocněli?“

„Myslíš jako, že taková nemoc existuje?“ nesouhlasil Kryštof. „Takové nemoci přece nejsou. Já myslím, že to jenom dělají... To je ono,“ zaradoval se ze svého nápadu. „Už jsem na to přišel,“ vykřikl chraptivě. „Domluvili se a jenom to předstírají.“

„Myslíš?“ zaváhala Ema.

„Určitě! To pro ně musí být sranda, takhle nás pozorovat.“

„Já si teda myslím,“ vstoupil do toho rozvážně i Samuel, „já bych si myslel, že když to jenom dělají, tak že bychom mohli jít ven na hřiště.“

„Jó,“ souhlasila radostně Kristýna. „Půjdeme na hřiště.“

Ema váhala. Nechat rodiče – možná nemocné rodiče – samotné doma a odejít? Jenomže všichni sourozenci byli nápadem nadšení. „Tak jim to ale musíme napsat,“ zdůraznila Ema. „Napišeme jim, kam jsme šli.“

„Tak jo, tak jo,“ souhlasil Sam. „Napiš jim třeba, že se do večera vrátíme.“

„No, to určitě... Do večera... To by měli radost...“

Ema vzala veliký papír a napsala na něj krasopisně: „Šli jsme na hřiště. Vrátime se do tří.“ Všichni se pod to podepsali a Kristýna tam přimalovala červené srdce. Ostatním

pak ale bylo líto, že by tam měla mít srdíčko jenom ona, a přidali každý ještě jedno. „No jo, všichni se musíte opičit,“ zlobila se Kristýna.

„No a co!“ utrhla se na ni Ema. „To mě napadlo, že jim napíšeme. Ty by sis na ně ani nevzpomněla.“

Kryštof už vyběhl s míčem na chodbu a Sam hned za ním. „Tak dělejte! Pojdte,“ volali.

Sestry se rozběhly za nimi. Ema si vzala na starost klíče a Kristýna hodinky. „Počkejte na nás,“ volala Kristýna. „Není to jenom váš míč.“

7.

KDYŽ BĚŽELI DOLŮ PO SCHODECH, v prvním patře zaslechli za dveřmi usedavý pláč dítěte. Byl to dvouletý Pavlík, kterého občas vídali na chodníku před domem.

„A ježíš,“ vyslovila Ema, co si mysleli všichni. „Pavlík už zase bulí.“

Byla sobota po poledni a po jindy rušné ulici, která vedla kolem jejich domu, neprojíždělo ani jedno auto. Vyběhli menší ulicí do kopce a dorazili k tramvajovým kolejím. Na stanici nikdo nestál – ulice byla jako vymetená, všechny obchody zavřené. Po chodníku se ploužila jediná stará babička o holi.

Přešli na druhou stranu a pokračovali dál do kopce, až k nově opravenému oplocenému hřišti na košíkovou, kam je brával tatínek. Na hřišti nikdo nebyl, jen v přilehlém parčíku postávala parta velkých kluků a holek. Kouřili a o něčem vzrušeně debatovali.

Všichni čtyři sourozenci vletěli na hřiště a Kryštof rozhodl: „Já budu hrát se Samuelem proti vám.“

„To teda ne,“ ohradila se Ema.

„Se Samuelem chci hrát já.“

„Já s ním chci taky hrát, ne jenom ty,“ rozzlobila se Kristýna.

„To nejde,“ trval na svém Kryštof. „Nemůžete s ním hrát – to byste prohráli.“

„No tak bysme prohráli, co je na tom?“

Samuel, přestože byl ze všech nejmenší, navrhl řešení: „Tak já budu hrát chvíli s Kryštofem a potom se vystřídáme a budu hrát s Emou a nakonec budu hrát s Kristýnou.“

Ještě chvíli se dohadovali, ale potom to tak udělali. Kristýna si šla stoupnout do brány, za zády měla tu ošklivou partu; nelíbilo se jí, jak i ty holky mluví sprostě a kouří.

Začalo se hrát. Kristýna sledovala, jak Ema vepředu přišla o míč a Kryštof se nezadržitelně blíží a... Vtom ale zaslechla úryvek hovoru za sebou: „Ty vole, moji rodiče taky. Tak, jak si lehli... Všichni v celý zemi.“

Kristýna přestala sledovat hru. Do hlavy se jí nahrnula krev. Poslouchala: „Moje třídní je taky matka. Všichni učitelé, kromě toho týpka na počítače. Ty vole, to škola nebude.“

„Prej nebude vůbec nic,“ odpovídal kdosi. „O všechno se postará armáda.“

Kryštof právě vstřelil gól. „Teda Kristýno...“ pohoršila se Ema. „To jsi mohla chytit.“

„Gól,“ radoval se Sam. „Dali jsme gól.“

Kristýna si sedla na zem a dala se do pláče. Nevěděla, proč brečí. Vlastně vůbec nechápala, co ta slova, která zaslechla, znamenají. Věděla jen, že je to něco hrozného – hrozně vážného. A že se to týká maminky a tatínka. Věděla

(tušila), že rodiče se jen tak neprobudí. Nic už nebude jako dřív.

Sourozenci se k ní seběhli a divili se: „Co je? Co se ti stalo? No tak jsi dostala gól. To nevádí.“

Ale Kristýna dál vzlykala, hlavu v dlaních. Nedokázala ze sebe vypravit ani slovo.

„Tak Kristýno... Promiň. Kristýno,“ snažila se ji Ema utěšit.

Kristýna se kolem sebe nešťastně rozhlédla. Ne, nenacházela slova, kterými by dokázala vyjádřit, co tuší; co skoro jistě ví. „Rodiče!“ vyrazila ze sebe. „Naši rodiče! Je to špatný!“

„Co je s nimi?“ ptali se všichni. „Co je špatný?“

Ale čím víc se vyptávali, tím hůř se Kristýna cítila. „Zeptejte se tamtěch!“ ukázala za sebe k partě mladých, vyskočila a rozběhla se k domovu. Ema, Kryštof a Samuel ji překvapeně sledovali. Samuel se podívil: „Co je jí?“

To už se od party oddělila jedna dívka. Bylo jí asi sedmáct, měla černou sukni a černé havraní vlasy: „Hele, vy to ještě nevíte?“ spustila ne moc jemně. Ale byl v tom cítit trochu i soucit: „Všichni – matky i fotři – usnuli. Je to náká nemoc nebo co. Nejsou mrtví, ale každé, kdo měl někdy dítě, spí. Jestli máte někoho bezdětného, kdo se o vás může postarat, měli byste ho najít.“

„Postarej se o ně ty,“ houkl na ni hrubě někdo z party.

„Třeba je nakoj,“ přidal se další. „Ten malej by moh bejt tvůj.“

„Anebo ten velkej,“ přisadil si ještě někdo.

„Hele, dej si vodjezd,“ opáčila tmavovlasá dívka hrubě. Ema tuhle její hrubost nemohla pochopit, když na ně přece zároveň byla tak hodná.

„A kdy se probuděj?“ zeptal se hloupě Kryštof.

Z parku se místo odpovědi ozval hurónský chechtot. I holka se zasmála a pokrčila rameny: „Co já vím? Může to trvat chvíli, nebo taky pořád.“ Měla se k odchodu. „Někoho si najděte – hlavně pro toho malýho. Rozumíš?“

Ještě pořád jim to nedocházelo. Nemohli to pochopit ani tomu uvěřit. Ale mimoděk se chytli za ruce – všichni tři zbylí sourozenci. V téhle podivné chvíli, na červeném basketbalovém hřišti, uprostřed parku obklopeného městskými domy, hledali jeden u druhého oporu a zároveň se navzájem chránili – vždyť nikoho jiného neměli.

Emu to napadlo první: „Musíme dohonit Kristýnu.“

Seběhli po hliněném náspu na silnici a dál k hlavní třídě, po níž obvykle jezdily tramvaje. Žádný otevřený obchod a žádní lidé na dohled. Nedávali si to do souvislostí. Neměli jiný cíl než zachránit rodiče a dohonit Kristýnu.

8.

KRISTÝNU NAŠLI U VCHODU DO DOMU. Zvonila na zvonek a bušila do dveří. Volala: „Mami! Mami!“ Také Ema propukla v hlasitý nářek.

Samuel ničemu nerozuměl. Ze všeho nejvíc ho zneklidňovalo, jak sestry vyvádějí: „Co se stalo mamince?“ nabíral také k pláči. „Co je s maminkou a tatínkem? Řekněte mi to! Proč mi to nechcete říct?“

Jediný, kdo nebrečel, byl Kryštof. Namísto zoufalství, které prožívaly sestry, v sobě cítil tupou prázdnotu. Vlastně

by si hrozně přál být jako ony: křičet, brečet, dávat najevo obavy a lítost. Jenomže ta lítost, kterou v sobě také měl, nešla ven.

Emě se konečně podařilo odemknout a přivolali si výtah. Když se nacpali dovnitř, napadlo Kristýnu: „Co když se to s námi zastaví? Nikdo nás nevysvobodí, když rodiče spí.“ V panice zmáčkla všechny knoflíky a výtah se otevřel. Vyhrnuli se ven a rozběhli se po schodech nahoru. Samuel zůstal uvnitř poslední a volal: „Proč na mě nepočkáte? Proč mi to nechcete říct?“ Sedl si na schody a brečel čím dál víc.

„Samí, nebreč, dělej,“ pobídl ho seshora Kryštof. „Musíme probudit rodiče. Rozumíš?“

Samuel nerozuměl. Proč by se mělo nadělat tolik povyku kolem toho, že mají probudit rodiče? A neříkala ta holka na hřišti, že se rodiče neprobudí? Nikdo neměl čas mu to vysvětlit. Ani Kryštof ne – právě zmizel za dveřmi do chodby. Samuel vstal a spěchal za ním.

9.

O HODINU POZDĚJI LEŽELY HOLKY úplně vyčerpané na podlaze vedle postele rodičů a vzlykaly. Peřina, pod kterou ležela maminka, byla napůl spadlá – to jak se děti snažily rodiče vzkřísit, jak se k nim tiskly a jak jimi trásly. Samuel také vzlykal, ale už ho ten smutek přestával bavit. Napadlo ho, že když rodiče spí, mohl by si pustit nějaký film – třeba *Dobu ledovou*. Obvykle mu rodiče něco takového odpoledne nedovolovali.

Kristýnka se teď rozvzlykala ještě víc a vylezla k mamince na postel. Hlasitě bědovala: „Mami! Mami!“ Tolik se vžila do svého neštěstí, které bylo navíc tentokrát, poprvé v jejím životě, opravdové, že se zdála být úplně mimo sebe.

„To nemá cenu,“ snažil se ji uklidnit Kryštof. „Oni se neprobudí.“

„Ty jsi dobřej,“ obořila se na něj. „Takže rodiče se neprobuděj a tobě je to jedno!“

„Není mi to jedno,“ bránil se. „Ale vidím prostě, že se neprobudí.“

„Ale to přece nejde, aby se neprobudili. To by nám nemohli udělat.“

„Oni za to nemůžou, Kristýno,“ ohradila se plačtivě Ema. „Je to nějaká nemoc. Slyšela jsi to přece: všichni rodiče spí.“

„Když je to nemoc, tak k nim musíme zavolat doktora. Proč nezavoláme doktora?“ napadlo Kristýnu.

„Jó, zavoláme doktora,“ zaradoval se Sam. Zdálo se mu, že problém je vyřešený.

„Tak jo,“ souhlasil i Kryštof a vytáhl mobil, který nosil pořád v kapse. Vytočil číslo první pomoci. Avšak linka byla obsazená. Zkusil to ještě několikrát. Dávno by toho nechal, kdyby holky netrvaly na tom, že to má zkoušet dál. Když už volal asi popadesáté, konečně se ozvalo zazvonění a spustil se záznamník. Výrazný, avšak nijak zvlášť laskavý hlas promluvil: „Milé děti. Ničeho se nebojte, vaši rodiče žijí. Jenom usnuli a nikdo neví, kdy se probudí. Může to trvat i mnoho dní, ne-li týdnů. Od dnešního odpoledne proto bude probíhat akce na vaši ochranu. Oblečte se a vyjděte před dům. Záchranný tým Červeného kříže vás odveze do bezpečí. Nezůstávejte samy doma.“ (Hlas nyní zněl naléhavěji.) „Odvezeme vás do bezpečí.“

„Co je? Co tam slyšíš?“ ptali se všichni. Kryštof podal mobil holcám – navzdory vztekajícímu se Samuelovi. „Počkej, Same!“

Holky si poslechly celý vzkaz. „To tedy ne. Já nikam nejdu,“ odmítla Kristýna.

„Co tam slyšíte? Dejte mi to! Já to chci taky vědět,“ dožadoval se Sam.

„Já taky nikam nejdu,“ přidala se Ema. „Copak ty bys tady rodiče nechal?“ obořila se na Kryštofa.

„Já neříkám, že tam máme jít!“ bránil se Kryštof podrážděně. Přitom si vzpomněl na jednu hru, kterou s nimi hrál tatínek o minulých prázdninách. Jmenovala se *Na ztracené děti*. Vždy jednomu z nich ovázal šátkem oči a odvedl ho do lesa. Tam mu šátek sundal a děti měly hledat cestu domů. Tehdy jim tatínek říkal, jak je dobré, aby se o sebe uměli postarat, kdyby se třeba rodičům něco stalo. „Postaráme se o sebe sami. To je jasný.“

„Hurá, postaráme se o sebe,“ jásal Sam. „Můžu si pustit *Dobu ledovou*?“

„Rodiče jsou nemocní, a ty si chceš pouštět *Dobu ledovou*?“ nechápala Ema.

„Prosím!“ žadonil Samuel.

„Pro mě za mě si pusť třeba *Dobu pekelnou*, když ti na rodičích nezáleží,“ prohodila nepřítomně Kristýna.

„Ne, teď si nic pouštět nebudeš,“ rozhodl přísně Kryštof. „Musíme se podívat na zprávy – co se děje.“

Samuel se rozplakal. „Proč nemůžu, když mi to Kristýnka dovolila?“

Kryštofovi se zdálo, že je ta pravá chvíle, aby uplatnil svou autoritu – autoritu nejstaršího: „Prostě se teď nebudeš dívat a basta!“

10.

PŘESUNULI SE DOLŮ K TELEVIZI – sice ještě rozechvělí, zároveň už je ale spojovalo společné rozhodnutí za nic na světě neopustit spící rodiče. To kvůli rodičům teď budou muset všechno zvládnout.

První ani druhý kanál televize nevysílal. Obraz se objevil až na třetím. V nehezkém studiu, snad to ani studio nebylo, stál nějaký kněz a nějaká žena. Kněz mluvil naléhavým hlasem: „Vy všichni, kteří jste z jakéhokoliv důvodu bezdětní a jste schopní se o sebe postarat, teď musíte pomoci. Pro nevinné kojence a nejmenší děti jsou tohle rozhodující hodiny. Začněte tím, že prohledáte nejbližší domy. Jestli víte o rodině s malým dítětem nebo dětmi, neprodleně se tam vydejte, protože ty děti vás potřebují. Vyjděte do ulic a pátrejte po zapomenutých dětech spících rodičů.“

Potom si vzala slovo žena. Byla mladá a vypadala docela klidně. Ve tváři měla odhodlání, kterému Kryštof, Kristýna i Ema věřili. Mluvila však překotně a přerývaně: „Víte co, my jsme s přítelem dlouho plánovali dítě, ale zatím nám to nevyšlo. Tak jsem teď moc ráda, že můžu pomoci. Jsou nás přece tisíce a je nutné postarat se o statisíce dětí. Hlaste se dobrovolně do škol – tam se o děti postaráme a tam je svážete. Každému dítěti, které najdete, dejte na krk cedulku s adresou, kde jste je našli, a pokud možno i se jménem. Později se to bude hodit. Dneska hledejte hlavně děti ve věku do šesti let. Hlavně nejmenší: kojence a batolata. Nahlaste je v nejbližší škole, i když se o ně třeba postaráte sami. Můžete se o ně postarat sami – vzít je k sobě. Nemusíte je nikam vodit.“

„Myslíte, že je miminko, miminko nebo batole,“ vložil se do toho koktavě Sam – zpočátku nikdo ze sourozenců

nevěděl, co jim chce říct – „myslíte, že by mohl bez rodičů umřít malý Pavlík?“

Až když zaznělo Pavlíkovo jméno, všem to došlo. Přece v prvním patře. Brečící Pavlík. Předtím si mysleli, že brečí pro nějakou hloupost. Teď bylo jasné, proč brečel. Protože jeho rodiče spí.

„Musíme Pavlíkovi pomoci,“ vykřikla Ema.

„No, já jsem myslel,“ chtěl Samuel pokračovat, avšak ostatní ho už neposlouchali a tlačili se do dveří.

„Slyšeli jste, co říkali,“ pokračovala Ema. „Musíme ho dovést do nejbližší školy.“

11.

V PRVNÍM PATŘE BYLO TICHÝ. Nejprve dlouze zvonili a potom bušili na dveře. „Pavlíku, otevři! Pavlíku! My jsme děti z domu a chceme ti pomoci!“

Za dveřmi se však nic nehýbalo. „Co když už umřel?“ vylekala se Kristýna.

„Prosimtě!“ chytil se za hlavu Kryštof. „Člověk vydrží bez vody tři dny. Od rána přece nemohl umřít.“

„Co když umřel strachem?“ napadlo Emu. „Představ si to: takový malý dítě a najednou se mu rodiče neprobudí. To přece nemůže pochopit.“ Když to Ema vyslovila, najednou už si nepřipadala tak zoufalá jako před chvílí. Uvědomila si, že na rozdíl od Pavlíka to chápe: rodiče usnuli, ale žijí. Velké děti jako Kryštof, ona nebo Kristýna se o sebe dokážou postarat. Ale ty malé by mohly umřít. Co by si počali rodiče takových prcků, až by se probudili a našli vedle sebe své milované děti mrtvé?

Za dveřmi jako by se teď přece jen něco pohnulo. Opravdu! „Pavlíku!“ vykřikli všichni. „Otevři! To jsme my, děti z pátého patra.“

Místo odpovědi se ozval kňouravý pláč.

„No tak, Pavlíku, nebreč. My ti pomůžeme.“

„Dáme ti bonbónek, Pavlíku, když nám otevřeš,“ napadlo Sama.

A potom se to stalo: bylo slyšet, že Pavlík bere za kliku a chce otevřít. Jenomže se mu to nepodařilo, bylo asi zamčeno. Kryštof do dveří vši silou vrazil. „Pověš se na kliku celou vahou,“ vykřikl.

„Bobek,“ promluvil za dveřmi Pavlík.

„To je jedno, že máš bobek,“ vložila se do toho Kristýna. „Hlavně otevři dveře a my ti pomůžeme.“

Kryštof znovu vrazil do dveří.

„Ježíšmarjá,“ ztrácela Kristýna nervy. „Udělejte přece něco! Proč ty dveře nevylomíš?“

„A jak je mám vylomit? Vždyť se o to snažím.“

„Co kdybychom vylezli na balkon,“ napadlo Emu. „Je to první patro.“

„Tak jo,“ souhlasili všichni a běželi před dům. Balkon však zase tak nízko nebyl. „Štafle,“ vzpomněla si Ema. „Máme doma štafle.“

Kryštof utíkal pro štafle a Kristýna se vrátila ke dveřím – kdyby se Pavlíkovi přece jen podařilo otevřít.

12.

PAVLÍKOVI SE OTEVŘÍT NEPODAŘILO, místo toho znovu propukl v pláč. Všichni sourozenci se sešli venku a Kryštof roztáhl štafle, byly však krátké. Kolem zrovna procházel nějaký muž – šel rychle a obličej měl divně křečovitě sevřený.

„Prosím vás,“ vrhla se k němu Kristýna. „Potřebujeme zachránit dítě.“

„Vlezte mi na záda, parchanti,“ odsekl muž neobyčejně zle. „Je vás teď plný město. Když pochcípáte, bude to lepší.“

Děti se otrásly hrůzou. Nikdy se s ničím tak krutým nesetkaly. Až dosud vyrůstaly obklopené láskou a hojností. I za kamarády měly jen samé slušné děti ze slušných rodin. Teď všichni zmlkli a zaraženě na sebe hleděli. První se oklepal Kryštof. „Tak já na ty štafle vylezu a někoho z vás vyzvednu. Chytíte se zábradlí.“

„Mě, vyzvedni mě,“ hlásil se Samuel.

„Ty bys tam, Samí, nedosáhl,“ vysvětlil mu Kryštof.

Jenomže se ukázalo, že tam nedosáhne nikdo.

„Vymyslete něco, rychle!“ pobízela Kristýna. „Přece ho nenecháme umřít.“

Naštěstí ulice nebyla tak liduprázdná jako v poledne, když šli na hřiště. Několik mladých lidí chodilo od domu k domu – slyšeli asi výzvu v televizi. Ema si vyhlédla dvojici studentů – chlapce a dívku, a že za nimi půjde a řekne jim o Pavlíkovi. Ale po zkušenosti s tím zlým člověkem je nechtěla oslovit sama. Rozběhly se tam s Kristýnou.

Ti dva je laskavě a se zájmem vyslechli a hned s nimi spěchali pod balkon. Dívka byla vysoká a štíhlá a mladík také vytáhlý a velmi hubený. Měli se asi hodně rádi, protože

ona se o něj co chvíli opírala anebo se ho držela za ruku. Usoudili však, že na balkon vylézt nedokážou. „Musíme pro hasiče,“ rozhodl mladík. „Viděl jsem je vjíždět do vedlejší ulice. Ty tady počkej, Vladko, a já pro ně doběhnu.“

Odběhl (žádný atlet to nebyl) a Vladka zůstala. Chvíli si všechny čtyři ustaraně prohlížela. „Nemáte, děti, hlad?“

„Ne, my jsme snídali,“ odpovídali všichni. „A doma si něco uvaříme.“

Ema s Kristýnou se k Vladce přitočily každá z jedné strany a chyty se jí za ruce.

„Kde bydlíte? Máte někoho, kdo se o vás postará?“ vyptávala se Vladka dál.

„My se o sebe postaráme sami.“

„Odvedla bych vás do nejbližší školy. Bude tam spousta dětí, jako jste vy. Hodní lidé jim tam budou vařit a starat se o ně.“

„Ne, ne, my musíme zůstat s rodiči,“ vysvětlovala Kristýna. „Co kdyby se najednou probudili?“

„Tak si ale dejte pozor,“ varovala Vladka. „Slyšela jsem, že vznikají různé bandy, které vykrádají byty a obchody. Všichni nejsou hodní.“

„My... my jsme jednoho takovýho zlého viděli,“ napadlo Sama. „Říkal, že máme...“ zarazil se. „Cože to říkal, holky?“

„Říkal, že máme pochcípát,“ vyvalily holky oči.

Ještě několik minut si povídali. Vladka jim prozradila, že žije s přítelem u jeho rodičů v jedné z vil nahoře na kopci a že jeho rodiče a dokonce i stará babička také usnuli. Ona i její přítel budou lékaři, až vystudují, a když slyšeli, že je třeba zachraňovat děti, hned se přihlásili.

Konečně se nahoře objevilo hasičské auto. A za ním autobus s namalovaným červeným křížem. Byl plný malých dětí.

Mladí hasiči vytáhli žebřík. „Můžu na ten balkon vylézt já?“ žadonil Kryštof.

Akce však proběhla nečekaně rychle. Kdosi se vyšplhal nahoru, vylomil okenní tabulku a vnikl do bytu. Za chvíli se objevil s malým Pavlíkem v náručí. Z autobusu vyběhla energická žena a volala: „Potřebujeme hygienické potřeby – pleny, ručníky, dětské oblečení.“ Hasič předal Pavlíka kolegovi a vrátil se do bytu. Pavlíkovi dali mezitím na krk šňůrku s lístečkem. Po chvíli se objevil hasič s ručníky a oblečením. Akce byla u konce.

Dolů ulicí právě přibíhala starší žena se psem. „Tam nahore,“ volala. „Pojedte rychle! Bydlí tam rodina se dvěma dětmi. Ona ještě kojila. Rychle.“

Všechno bylo připravené k odjezdu. Vladka se podívala na Emu a Kristýnu, na Kryštofa a Samuela. „Jste moc a moc šikovné děti. Zachránili jste lidský život. Nechcete jet přece jen s nimi? Alespoň ten malý.“

Sourozenci Samuela bezděčně obklopili. Tolik se o něj najednou báli. „Ne, ne, my se o něj postaráme. A máme tetu,“ lhala Kristýna. „Teta děti nemá. Ta nespí.“

„Jak myslíte... Kdybyste něco potřebovali, zeptejte se na mě v nejbližší škole,“ loučila se Vladka.

Holky Vladku na rozloučenou objaly, chvíli to vypadalo, že ji snad ani nepustí. Vladka pak objala ještě Sama: „Máš skvělého bráchu a ségry. Tak na ně dávej pozor.“ Znovu se ke všem obrátila: „Děkujeme vám za Pavlíka. Díky!“

13.

ŠLI PO SCHODECH NAHORU A BYLI na sebe pyšní. Na chvíli se jim zdálo, že jsou schopní všechno zvládnout; že se ničeho nebojí. Ale jen do okamžiku, než se ocitli u dveří svého bytu. Srdíčka se jim rozbušila a jejich myšlenky zamířily zpátky k rodičům. Pořád ještě spí?

Beze slov vyběhli nahoru. „Ach jo,“ zanaříkala Kristýna. Tak jako všichni, i ona doufala, že se rodiče mezitím už probudili. „Jak to, že ještě spí?“

Jenom Samuel nedoufal. Slyšel přece, že rodiče budou spát dlouho. A počítal s tím.

Slunce se opíralo do střechy a v podkroví začínalo být horko. „Musíme tady vyvětrat,“ napadlo Emu. A otevřela okno.

„Ale aby nenastydli,“ obávala se Kristýna. Přikryla rodiče peřinou až po krk. Pak ji něco napadlo a uvědomila si, že musí na chvíli ven.

„Ven?“ podivil se Kryštof. „Vždyť jsme tam teď byli.“

„To je jedno. Já prostě musím.“ A odběhla.

„Kristýno!“ vylekala se Ema. „Sama tam přece nemůžeš. Co kdyby se ti něco stalo?“

„Hned se vrátím, neboj!.“

Ema chytla Kristýnu za ruku a Samuel ji objal kolem pasu. „Nechod. Co když se ztratíš?“

Také Kryštof Kristýnu varoval: „Slyšela jsi, že si máme dát pozor.“

„Nepůjdu daleko,“ trvala Kristýna na svém. „Nechte mě být.“ Vytrhla se jim a odešla.

Ema skryla tvář v dlaních. „Krista jedna pitomá.“

Jako na potvrzení jejich obav se zvenčí ozvala houkačka.

Hlavní silnici projel konvoj vojenských aut a několika autobusů. Po klidném dopoledni, kdy jako by usnula celá země, se teď rozjížděly záchranné práce. Skupiny dobrovolníků pročešávaly ulice. Ozývaly se rány a dokonce řinčení skla, jak se dostávali do domů.

„Já mám hlad,“ vzpomněl si Samuel.

„Já taky. Strašnej,“ přidal se Kryštof.

„Tak si něco uděláme. Třeba palačinky,“ navrhla Ema. Palačinky uměli – dělávali si je sami i v době, kdy rodiče nespali.

Otevřeli ledničku a ta byla plná jídla – maminka včera nakupovala. Bylo tu hodně mléka, jogurtů, sýrů a také vajíč-ka, která potřebovali. Marmelád od babičky měli také dost. „No jo, babička,“ napadlo všechny tři skoro ve stejný okamžik. „Co je s ní?“

„To je jasný, co s ní je,“ odpověděl Kryštof. „Taky spí.“

„Babička?“ podivil se Samuel. „Babička přece není maminka.“

„Ale babička je maminka naší maminky,“ vysvětloval Kryštof. „Babička je vlastně také maminka. Každý, komu se někdy někdo narodil, spí.“

„A co když ji někdo vykrade?“ obávala se Ema, „když je tam teď sama?“

Vtom se vrátila Kristýna. Všem se ulevilo a běželi ke dveřím.

Kristýna přinesla plnou náruč pampelišek. Její červená blůzička od nich byla celá žlutá.

„Co budeš dělat s tolika pampeliškami?“ divil se Kryštof.

„Uvařím ti z nich polívku,“ odsekla Kristýna. Vydala se i s pampeliškami nahoru a sourozencům vše došlo.

Kristýna přistoupila k posteli rodičů se zbožnou opatrností a začala ji zdobit. Podkrovím zavanula omamná vůně

pylu. Za chvíli byly bílé peřiny slunečně žluté: slunce na obloze ozařovalo stovky sluníček tady na posteli a celé to vypadalo jako nějaká sluneční slavnost.

I samotnou Kristýnu, která vše vymyslela, to přemohlo. Klekla si a začala se modlit. Modlila se, jak ji to naučila babička: „Zdrávas Maria, milosti plná...“ Ema se k ní přidala a pak i Kryštof, který rád přejímal zvyky druhých, čímž vyjadřoval svou touhu k někomu patřit. Klekl si i Sam, sepjál ruce podle holek, a protože slovíčka modlitby neznal, jenom hýbal pusinkou jako ony.

14.

PALÁČINKY SE DĚTEM POVEDLY. Všichni se dosyta najedli a po jídle si chtěli pustit film. Jenomže přestala fungovat elektrina. „Ach jo,“ litovali. Sesedli se tedy kolem stolu, a že si zahrají nějaké hry. Začali hrát karty. Ale nikoho to nebavilo. První, kdo hru přerušil, byla Kristýna. „Přece musí existovat nějaký lék! Nemůžeš, Kryštofe, zjistit, jak to léčit?“

„Proč já? Jak bych to mohl vědět?“ ohradil se Kryštof.

„Protože jsi z nás nejstarší.“ Kristýna začínala být nespravedlivá.

„No tak dobře, jsem nejstarší. Ale nejsem doktor. A tohle neumí vyléčit nikdo.“

„Tak bys to snad mohl někde zjistit.“

Ema si všimla, že je Kryštof smutný, a zastala se ho: „Kryštof to přece nemůže vědět, Kristýno. Kdyby to věděl, byl by asi nejslavnější na světě, nemyslíš?“

Kristýna nemyslela. V hlavě neměla myšlenky, jenom pocity. Pocit, že to, co se dnes stalo, nechce přijmout. Neuměla a nechtěla se smířit s vlastní bezmocí. Na to, aby uměla číst ve své duši, byla ještě malá. To přece často neumějí ani dospělí. A tak hledala chybu u druhých. Naštvaně se zvedla od stolu a odešla nahoru. K rodičům.

Samuel se přitočil ke Kryštofovi, klekl si na jeho nohy a něco mu chtěl říct. „Můžu ti něco pošeptat?“ lísal se spiklenecky.

„Proč to neřekneš nahlas?“

„Jo, řekni to nahlas,“ naléhala Ema. „Teď před sebou nesmíme mít žádné tajnosti.“

Ale Samuel trval na svém. Mile se usmíval a hladil Kryštofa po tváři: „Můžu ti to teda pošeptat? Prosím.“

„No tak mi to pošeptej. Ale neměl bys, Samí.“

A Samuel šeptl, ale tak, že to bylo slyšet až přes stůl k Emičce: „Nepodíváš se na internetu, jestli se tam o té nemoci něco nepíše?“

„A jak se mám podívat, když nejde elektřina?“ odbyl ho Kryštof.

„Aha,“ uznal Samuel, který si svým nápadem nebyl jistý. Připadalo mu sice logické podívat se právě tam, když tam přece hledají všechno – maminka programy divadel, Kryštof výsledky fotbalu a píše si tam s kamarády, tatínek tam hledá zprávy a holky odpovědi na otázky, které dostaly za úkol ve škole. To si myslel. Zdálo se mu však zároveň divné, že na to nepřišli ostatní.

Ema s Kryštofem si po chvíli uvědomili, že na tom, co Samuel říká, něco je. Jakmile začne jít elektřina, hned se na internet podívají.

15.

ELEKTRÍNA NEŠLA JEŠTĚ ASI HODINU. Uražená Kristýna zůstala nahoře a Kryštof s Emou a Samuelem hráli *Člověče, nezlob se*. Konečně se rozsvítilo v koupelně a myčka na nádobí, kterou předtím naplnili talíři a příbory, se rozběhla. Kryštof se okamžitě vydal k počítači a Samuel si pustil *Dobu ledovou 2*. Ema se dívala s ním.

Internet byl informacemi nabitý. Bylo jich tolik, že se v nich Kryštof nejprve nemohl vyznat. *Největší pohroma v dějinách. Konec lidské civilizace*, hlásaly titulky. *Kontakty na Katolickou charitu a Červený kříž najdete zde: nadace Člověk v tísní... Buddhističtí mniši a katoličtí kněží zachraňují děti. Zásah mimozemských civilizací? Vládu v České republice převzal dosavadní ministr školství.*

Po chvíli se Kryštof konečně prokousal k souvislejšímu informacím: Podivný úkaz, při němž se všichni lidé, kteří kdy předali svůj genetický potenciál, dnes ráno neprobudili ze spánku. Týká se to dokonce i těch, kteří mají potomstvo zprostředkovaně, protože své spermie věnovali do spermbanky. Tento nevysvětlitelný úkaz postihl celé lidstvo. Smrtelně ohrožené jsou tím pádem hlavně malé děti. Zbývá jen několik hodin, nanejvýš dní na jejich záchranu. Odhaduje se, že se podaří zachránit maximálně třetinu dětí. V rozvojových zemích bude toto číslo ještě nižší.

Mezinárodní doprava byla zcela ochromena. Nelétají letadla, nejezdí autobusy ani vlaky. Cestující nočními spoji, kteří usnuli v dopravních prostředcích, jsou postupně přemísťováni do ubytovacích zařízení.

V zemích Evropské unie se většinou podařilo udržet v chodu životně důležité zdroje energie: elektrárny a vodovodní sítě.

Hlavním úkolem nejbližších dní je ale záchrana dětí a ochrana spících rodičů. Vyskytly se první případy rabování.

Bezdětní vědci zahájili výzkum nového jevu. Zjistili, že spící rodiče mají nižší tělesnou teplotu a zpomalené životní funkce – podobně jako někteří savci při zimním spánku. Pokud životní funkce zůstanou takto utlumené, životy spících nebudou v příštích měsících ohroženy. Vědci vyloučili virový nebo bakteriální původ této záhadné nemoci. Shodují se dokonce na tom, že o žádnou nemoc vlastně nejde. Podle doktora Edvina Chamberse z univerzity v australském Sydney by mohlo jít o jakousi naplánovanou vzpouru genů. Tento spánek byl zřejmě v genetické výbavě lidstva předem zakódován, aniž bychom si toho všimli. Záhadou zůstává, jak mohlo dojít k jeho spuštění zejména u otců. Zatímco organismus ženy je mateřstvím jednoznačně poznamenaný, až dosud nebylo známo, že by se v tělech mužů dalo rozpoznat, zda jsou otcí. Zřejmě jsme až dosud něco důležitého přehlíželi, neboť usnuli dokonce i ti muži, jejichž ženy jsou teprve těhotné, zatímco těhotné ženy neusnuly.

Někteří vědci se kloní k závěru, že se jedná o zásah mimozemské civilizace. A málo není ani těch, kteří v tom vidí zásah Boží.

Kryštof dočetl a byl z toho úplně zmatený. Dosud ho nenapadlo, že by skutečnost, že se rodiče neprobudili, mohla mít tak vážné důsledky. A ani teď, po přečtení několika článků, si to nedovedl představit. Vždyť počítač, do jehož obrazovky hleděl, normálně fungoval. Elektřina už zase šla, voda tekla. A ledničku mají plnou jídla. V hlavě mu vyvstávala spousta otázek. Za normálních okolností by se zeptal táty, ale to právě teď nešlo. Co tedy bude dál? Co zítra a co za týden? Co v létě a co v zimě? V zimě měl od tatínka slíbené lyžování v Alpách. A v létě měli jet k moři.

Asi by se měl vrátit k sourozencům a něco jim říct. Jenom kdyby věděl co... Měl na tatínkově počítači nainstalovanou hru *Formule 1*. Obvyčejně mu ji tatínek dovoloval hrát jen jednou týdně. Naposledy předevcírem. Všechno se ale změnilo a Kryštof si připadal dospělejší. Bude muset rozhodovat o důležitějších věcech, než je počítačová hra. Tak proč by si nemohl zahrát?

16.

PŘESNĚ PO HODINĚ KRYŠTOF počítač vypnul. Ačkoliv rodiče spali, měl hluboko v sobě uložená jejich přikázání.

Šel do obýváku, kde Ema, Samuel a už i Kristýna sledovali film.

„Zjistil jsi něco?“ vzpomněla si Ema.

„Akorát že to postihlo celý svět.“

„Já se neptám, jestli to postihlo celý svět, ale jestli jsi zjistil, co je to za nemoc a jak ji léčit.“

„Vždyť ti říkám, že to nikdo neví!“ zvýšil Kryštof hlas. „Můžeš se jít podívat. Možná za to může Bůh.“

„Bůh přece nechtěl, aby naši rodiče umřeli,“ rozčílila se Kristýna.

„Ale oni nejsou mrtví,“ vzpomněl si Kryštof, co se dočetl. „Je to, jako by spali zimním spánkem. „Nic jim nehrozí. Aspoň v příštích měsících.“

„Měsících?“ Kristýna se zhrozila. „Oni budou spát několik měsíců?“

„Já nevím.“

„Buďte ticho, já neslyším film,“ ozval se Samuel.

„No jo, ten tvůj film. Tady jde o rodiče, a tebe zajímá film!“ okřikla ho Ema. Načež se obrátila na Kryštofa. „A co tam teda píšou?“

„No tak se jděte podívat,“ neměl Kryštof sílu vysvětlovat, čemu sám příliš nerozuměl. Nevěděl, co sestrám říct.

Sesedli se tedy u počítače, jenom Sam zůstal u filmu. A četli další a další výzvy k pomoci při hledání malých dětí.

„Ještě jsme náš dům neprohledali,“ napadlo Emu. „Kolik dětí tu vlastně bydlí?“

„Já o žádných nevím,“ přemýšlel Kryštof.

„Počkej, přece ve vedlejším vchodu ta malá holčička,“ vzpomněla si Ema.

„Holčička? Ve vedlejším vchodu?“ divila se Kristýna.

„Jednou jsme si s ní venku hráli. Dělali jsme jí divadlo s panenkou a ona nám potom zatleskala.“

„Aha,“ přikývla Kristýna, přestože si stále nevzpomínala.

„Lucinka!“ vykřikla Ema. „Jmenuje se Lucinka. A bydlí ve třetím patře. Tak tam půjdeme?“

„Já bych radši už nikam nechodila,“ zdráhala se Kristýna.

„Pro pampelišky jsi ale šla,“ připomněla jí Ema.

„Jenomže se na mě díval nějaký chlap. A víš, co nám říkala Vladka!“

„Ale ta holčička umře,“ mluvila důrazně Ema. „Když ji nezachráníme, tak umře.“

„To je pravda, Kristýno,“ přidal se Kryštof. „Musíme tam jít.“

„Ne, já nepůjdu,“ odmítla Kristýna. „Zůstanu tady se Samíčkem a vy běžte.“

„Tak jo. Půjdeme, Emo,“ obrátil se Kryštof na sestru.

„Musíme jít,“ vyhrkla Ema zase tak důrazně. „Představ si, že by ta holčička zemřela a my jsme přitom věděli, že tam je.“

Prošli průchodem ve čtvrtém patře a sešli o patro níž. Tady měla ta holčička bydlet. Za dveřmi však bylo ticho. „Určitě bydlí tady,“ vzpomínala Ema. „Zapomněla si tenkrát na dvorku hračku a já jsem jí ji nesla.“

Zazvonili a zabouchali na dveře. „Lucinko!“ volali. V bytě se však nic nehýbalo.

„To je divný,“ uvažovala Ema. „Lucinka je přece větší než Pavlík. Kdyby tu byla, přišla by nám otevřít.“

„Možná někam jeli, když je sobota,“ napadlo Kryštofa a znovu zabušil na dveře. Vtom se zezdola ozvala rána a zvuky třístícího se skla. Někdo se násilím dobýval do domu. Po chvíli se ozval dupot a mužské hlasy.

Sourozenci se strašlivě vyděsili. „Co to je?“ „Zloději!“ Co nejrychleji se rozběhli zpátky nahoru po schodech a pak chodbou. Srdce jim bušila leknutím i námahou. Netoužili po ničem jiném než už být zpátky – u Samuela a Kristýny. Ani si s sebou nevzali klíč.

„Kristýno, otevři!“ volali a bušili. „Dělej, rychle, Kristýno!“

„Něco se děje?“ divila se Kristýna, když vtrhli do před-síně.

„Zloději! Do domu se vloupali zloději.“

Samuel to uslyšel a dal se do breku. „A nedostanou se sem?“

Kryštofa napadlo zevnitř zamknout. Vzpomněl si, že tatínek o tomhle zámku říkal, že je bezpečnostní. „To je bezpečnostní zámek, Samí.“

Ema se trásla po celém těle. „Já se šíleně bojím.“

17.

AŽ DO VEČERA UŽ ZŮSTALI DOMA. Hráli si nebo se dívali na filmy, ale něco tomu scházelo. Zatímco dřív vždycy toužili po dni, kdy by jim rodiče dali absolutní svobodu, kdy by jim nevymýšleli program, nenapomínali je, ani je neusměrňovali, teď jim získaná svoboda byla na obtíž. Ema si vzpomněla, že měla přehrávat na klavíru. Kristýna myslela na to, že zítra měli jít s maminkou do divadla. A Samuel chtěl jezdit s tatínkem na kole. Kryštof, ten se domlouval s kamarádem, že se sejdou a někam půjdou (neměli žádný jasný cíl).

Slunce zapadlo a začalo se stmívat. Venku pokračovaly záchranné práce a tady uvnitř na všechny padla tíseň. Začínali chápat, že to není hra ani sen.

Ale kdo by dokázal pochopit, že se jeho život ze dne na den takhle od základu změní? Vždyť kromě toho, že rodiče spí, je tady uvnitř všechno stejné jako dřív. Lednička plná jídla, skříně plné oblečení, knížky, hračky, televize. Maminčin pracovní stůl, na kterém zanechala otevřenou knížku, kterou právě studovala. Tatínkovy rozházené papíry kolem počítače. Jeho oblečení přehozené přes židli – oblečení, které si ráno chtěl obléct.

Každý za sebe vzpomínal, jak se dnes ráno probouzeli. Jak vstávali do nového dne, který měl být krásný a bezpečný. Připadalo jim, že je to tak dávno – tak nekonečně dávno. Skoro jako celý jeden dětský život. Náhle se Kryštof zeptal: „Kde vlastně budeme spát?“

„Já spím s rodiči v ložnici,“ neváhala ani na vteřinu Kristýna.

„Já taky.“ „Já taky.“ „Já taky,“ přitakávali všichni.

„Dáme si tam matrace z našich postelí,“ napadlo Emu.

Byli náhle šťastní, že mají nějaký cíl. Důkladněji než kdy jindy odestýlali své postele, společnými silami přenášeli matrace do ložnice a tam je zase důkladněji než jindy stlačili. Zavřeli okno, kterým sem mezitím už vanul chladný večerní vzduch. Ložnici rychle zaplnila vůně pampeliškového mlíčí.

Seřadili matrace čelem k nohám rodičovské postele – tak, aby nikdo nebyl od rodičů dál, nebo blíž. Postupně se ztišili a hleděli na milované rodiče, jak v podvečerním šeru stále dál spí. Po chvíli se jim ten pohled rozmazal a po tvářích jim začaly stékat slzy. Kristýnka myslela na maminku vlídnou tvář, kterou milovala nejvíc ze všech tváří na celém světě. Samuel – mazlíček tatínka i maminky – myslel na to, že mu dnes večer nikdo nepřečte pohádku na dobrou noc, ani mu nezaspívá, ani se s ním nepomazlí. A dokonce Kryštof si vzpomněl, jak byl malý – v době, kdy ještě ostatní sourozenci nebyli na světě – tenkrát byl jediným miláčkem rodičů on. Ema myslela na to, jak hrozná je to nespravedlnost, že něco takového potkalo právě ji. Ale zároveň si na krátký okamžik uvědomila, že jsou na tom některé děti ještě mnohem hůř a že v tomhle městě, které je od narození jejím bezpečným domovem, právě teď na mnoha místech děti dokonce umírají.

18.

V PŮL DEVÁTÉ JIŽ BYLA ÚPLNÁ TMA. Obvykle děti tou dobou ještě nechtěly jít spát a vzdorovaly naléhání rodičů. Dnes do postýlek naopak spěchaly. Rychle si vyčistily zuby a převlékly se. Pustý byt jim už neměl co nabídnout. V posteli – v blízkosti rodičů, přitisknutí jeden ke druhému, se budou cítit líp. Zdálo se dokonce, že teď v noci, kdy by rodiče tak jako tak spali, bude vše jako dřív.

„Zdravas Maria, milosti plná,“ předříkávala Kristýna modlitbičku a ostatní po ní opakovali. Ale když skončili, Samuel řekl: „Pánbůh stejně spíš není.“

Všichni se na něj obořili: „Co ty můžeš vědět? Jedině pánbůh nás může zachránit. Vyléčí rodiče a oni se probudí.“

Samuel nabral k pláči. „To mi říkal tatínek, že pánbůh nejspíš není. Neříkal, že je to jistý. Říkal asi.“

„Jestli budeš říkat, že pánbůh není,“ obrátila se na něj Kristýna, „nebudeme tě tady chtít a budeš muset spát ve svém pokojíčku.“

Teď teprve propukl v opravdový pláč. Nechtěl odporovat Kristýnce, ale nechtěl se ani zpronevěřit tatínkovým názorům: „No tak asi je, když myslíš.“

„Pojď se ke mně přitulit,“ nabídla mu Ema, která ráda vytvářela protiváhu ke Kristýně. „Já tě mám radši než ona. Já bych tě nikam neposlala.“

„Emo, co mu to říkáš!“ rozkřikla se Kristýna. „Ty nemůžeš vědět, jak moc ho mám ráda!“

„Nechte toho,“ vložil se do toho Kryštof. „Takhle se nedá spát.“

„A ty chceš spát?“ podivila se rozčilená Kristýna. „Rodiče usnuli, a ty budeš spát?“

„A co mám dělat? Když rodiče usnuli, tak nemám spát?“

„Měl bys přemýšlet, jak jim pomoci.“

„A co pro ně děláš ty?“

„Já se za to alespoň modlím.“

„Přestaňte se hádat!“ vložila se mezi ně Ema.

Ozval se i Samuel: „Přečtete mi pohádku na dobrou noc?“

A oni na to, že přečtou. Šli pro knížku pohádek a dohodli se, že bude předčítat každý kousek. To je uklidnilo. Lehli si těsně k sobě – ze čtyř matrací zabrali jen dvě. Nahoře na obloze, kterou mohli pozorovat střešními okny, mezi tím vysvitly první hvězdičky. Samuel si vzpomněl, jak mu tatínek vyprávěl o vesmíru, a v duchu přemýšlel, jak že je to s tím otáčením Země a proč se hvězdičky na obloze nepohybují, když se Země otáčí. Kristýnka přemýšlela, která hvězdička je její, která patří mamince a která tatínkovi. Představovala si, že mamince patří ta ze všech nejjasnější. Kryštofovi se hlavou honilo všechno možné – v duchu se ještě dohadoval s Kristýnou, aby ho pořád neobviňovala z toho, co se stalo. Ema myslela na malého Sama, který jí pevně svíral paži, aniž o tom věděl. Představovala si, že jednou bude i ona sama maminkou a že svým budoucím dětem nesmí nikdy, nikdy usnout. Každý sám usínal, a přitom pochyboval a bál se, co bude zítra. Každý zvlášť vzpomínal, co bylo včera, před týdnem, před rokem. Každý z nich se pohroužil do spánku zabrán do svých vlastních myšlenek.

ČÁST DRUHÁ

Opravdu bez rodičů